سالانه ربوت

انجىن ترقىء أردو

المحالية المحالة المحا

سرتبهٔ و شایع کره ف

مولوی عبد الحق صاحب بل - اے (علیگ) آ نویوی سکریتری

مطبوعهٔ مطبع انجهن ترقی اُردو اورنگ آباد (دکن)

E1917:

قواعد و ضوابط انجون ترقی اردو راورنگ آباد (دعن)

(۱) سرپرستولا هیں جو پانچ هزار روپے یک مشت یا پانسو روپے سالانہ انجمن کو عطافرمائیں ۔

(ان کو تہام مطبوعات انجہیں بلا قیہت اعلی قسم کی جلد کے ساتھہ پیش کی جاتم کی گی) -

(۲) معاون وه هیں چو ایک هزار روپے یک مشت یا سالانه سو روپے عطا ذ

قيوت د و

(٣) رکن سه عطا فرماهٔ

ان کو تہام سلبوعات انجہی مجلد نصف تیہت اور کی جائیں گی۔

(ع) رکن معہولی انجہی کے سطبوعات کے ستقل خریدار هیں جو اس بات کی اجازت دے دیں کہ انجہی کی مطبوعات طبع ہوتے ہی بغیر دریافت کیے بدریعہ قیمت طلب پارسل ان کی خدست میں بہیج دری جائیں ۔ (ان صاحبوں کو تہام مطبوعات بچیس فی صدی قیمت کم کرکے دری جائیں گی

مطبوعات میں انجین کے رسالے بھی شامل میں) ۔
(٥) انجین کی شاخیں وہ میں جو انجین کویک مشت سوا سو روپے یا بار ورپ سالانہ دیں (انجین ان کو اپنی مطبوعات نصف قیمت پر دے گی) ۔۔۔

رپوت انجین ترقی اردو اور نگ آباد د کن

بابت سنه ۱۹۳۳ع

آغاز یه انجمن سنه ۱۹۰۳ ع سے قائم هے - اس کا اصل مقصد یه هے که زبان اُردو کو مشرقی اور مغربی علوم و فنون سے بذریعه ترجمه یا تالیف و تصنیف مالا مال کردیا جا ہے ۔۔۔

اس کے پہلے آنریری سکریتری مولانا شبلی مرحوم

تھے۔ اُس کے بعد مولانا حبیب الرحمن خاں صاحب شروانی
اُن کے جانشین ھوے۔ مولانا شروانی صاحب کے بعد
مولوی عزیز مرزا صاحب مرحوم نے اس خدمت کو
اپنے ذمے لیا۔ مگر اُن کی حیات نے وفا نه کی۔ سنه ۱۹۱۳
عیسوی سے یہ خدمت میرے سپرد کی گئی ھے اور اُسی
وقت سے اس انجمن کا مرکز اورنگ آباد دکن
قراریایا۔۔

مجلس نظما انجمن کے مقاصد کی ترقی واشاعت کے مجلس نظما فرایع پر غور کرنے اور اُنہیں عمل میں لانے کے لیے ایک مجلس قائم ہے جس کے مشورے سے تمام ضروری اور اھم کام انجام پاتے ھیں - یہی مجلس انجمن

کے مداخل و مخارج کی نگرانی رکھتی اوراس کے ادبی اور علمی کا موں میں مشورہ دیتی ہے —

اس انجمن کے صدر عالی جناب نواب مستود جنگ بہادر (سید راس مسود صاحب) هیں - اور مجلس نظما حسب ذیل اصحاب پر مشتمل ہے:-

- (۱) جناب نواب مسعود جنگ بهادر على گدّه (صدر)
- (۲) جناب نواب صدر یا ر جنگ بهادر مولوی محمد حبیب الرد، ن خان صاحب (شروانی) علی کده (رکن)

(٣) جناب داكتر سر محمد اقبال صاحب لاهور (ركن)

- (۴) جناب مولانا ابوالكلام آزاد صاحب كلعته (ركن)
- (۵) جناب سر حیدر نواز جنگ بهادر ممیر فنانس ریاست حیدرآباد دکن
- (۲) جناب داکتر عبدالستار صدیقی صاحب ام اے 'پی ایس کا کی در شعبهٔ عربی و فارسی اله آباد یونیورستی

این آباد (رکن)

- (٧) جلاب داکتر سرتیج بهادر سپرو اله آباد (رکن)
- (۸) جلاب داکتر داکر حسین خان صاحب اماے پی ایچ دی - دهلی (رکن)
- (٩) جناب نواب فخريار جنگ بهاد و حيد رآباد دكن (ركن)
- (۱۰) جناب مولوی غلام یزدانی صاحب ام اے ناظم
 - آثار قديمه حيدرآباد دكن (ركن)
- (11) جلاب مولوي سيد ها شمي صاحب ركن د' رالترجمة

میدر آباد دکی (رکی)

(۱۲) جناب سر شیخ عبدالقادر صاحب لاهور (رکن) عبدالحق (آنریزی سکریتری)

قواعد و ضوابط فواعد و ضوابط مقرر فرماے هيں -

(۱) سرپرست و هیس جو پانچ هزار روپ یکست یا پانسو روپ سالانه انجوی کو عطا فرمائیس -

ان کو تمام مطبوعات انجمن مجلد بلا قیمت پیش کی جائیں گی —

(۲) معارق وه هیس جو ایک، هزار روپ یکمشت یا سالانه ایک سو روپ انجمن کو عطا فرمائیس - (انجمن کی تمام مطبوعات ای کو بلا قیمت، دی جائیں گی) -

(۳) رکن مدامی و ه هیں جو قهای سو روپ یکمشت عال فرمائیں --

انجمن کی تمام مطبوعات مجلد ان کو نصف قیست. پر دی جائیں گی --

(ع) رکن معمولی انجمن کے مطبوعات کے مستقل خریدار ھیں جو اس بات کی اجازت دے دیں که انجمن کی مطبوعات طبع ھوتے ھی بغیر دریافت کیے بذریعہ قیمت طلب پارسل اُن کی خدمت میں بہیم دی جائیں —

ان صاحبوں کو تمام مطبوعات ۲۵ فی عمدی قیمت کم کرکے دی جائیں گئی - مطبوعات میں انجمن کے رسالے بھی شامل ھیں ۔

(ه) انجمن کی شاخیں وہ کتب خانے هیں جوانجمن کو یکدشت سوا سر روپے یا بارہ روپے سالانہ دیں۔
انجمن ان کو اپنی مطبوعات نصف تیست پر دے کی۔
انجمن کتی اسند ۱۹۳۲ع میں انجمن نے حسب ذیل

اشاعت كتب | سنه ۱۹۳۲ع ميں انجن نے حسب ذيل اشاعت كتب | كتابيں شايع كيں -- (تيسر ١١ية يشن) }

(۲) " أرەركى پېلى "

(۳۰) ^{۱۱ ۲۱} د وسري ^{۱۲}

(ع) " " تيسري

" " چوتهي " " (٥)

(۱) " " پانچویں "

(۷) در در چهتی در

(۸) در در ساتویس در

(٩) ميترك كورس حصة أول (د وسرا ايد يشن)

(۱+) سهده دوم (دوسرا ایدیشن)

(١١) تذكرة صخون شعرا (طبع ارّل)

یه تذکره شعراے گجرات کے حالات میں ھے۔ اس کے مولف قاضی نورالدین حسن خاں مرحوم گجرات کے علما میں سے تھے ۔

(۱۲) مرهتی زبان پر فارسی کا اثر (طبع اول)

یه ایک تحقیقی مقاله هے جس میں مرهتی زبان پر فارسی کے اثر کو ہوی جامعیت سے بتایا گیا هے علاولا اس کے مرهتی شعرا کے کلام اور اسلامی تعدن کے اثرات پر تحقیق سے بحث کی گئی هے —

(۱۳) مرحوم دهلی کالیم (طبع اول)

اس میں کالمج کی محمل تاریخ 'نصاب تعلیم' اساتذہ اور خاص خاص تلامذہ کے حالات درج کیے گئے ھیں اور انجمن ترجمه اور اس کی تالیفات اور ترجموں کی فہرست دی گئی ھے ۔۔

(۱۳) تذکر الله شعرا ہے ارد و از فتح علی گردیزی (طبع اول) ارد و کی ابتدائی نشو و نما میں صوفیا ہے کرام کا کام (")

یه بهی ایک تحقیقی مقاله هے جس میں بوی جستجو اور تحقیق سے یه بنایا گیا هے که صوفیا ے کرام کی بن ولت ابتدا میں اردو کی اشاعت کیونکر هوی۔ ان

کے کلام کے نمونے بھی درج کیے گئے ھیں ۔۔۔

(۱۷) تذکرهٔ هندی مصحفی

یه مصحفی کا تذکره هے - اس میں محدد شاه بادشاه
سے شاه عالم بادشاه گے زمانے تک کے شعرا کا حال درج
هے - بعض متقدم شعرا کا ذکر کیا گیا هے - یه بہت
مستند تذکره هے __

حسب ذیل کتابیں زیر طبع هیں -

(۱) لغت انگریزی اردو - یه ایک بسیط اور جامع العت ها اور کئی سال کی مسلسل متحقت اور صرف کثیر سے مرتب کی گئی هے - هماری زبان میں اب تک کوئی ایسی جامع کتاب نہیں تهی - اس وقت جو کتابیں موجود هیں ولا بہت ناقص اور نامکمل هیں - اس لخت کی ترتیب میں خاص اهتمام کیا گیا هے اور یه متعدد اهل علم کی متفقه کوشش کا نتیجه هے - سله ۱۹۲۳ع میں اس کے تقریباً چارسو صفحے طبع هو چکے تھے اور امید هے که سنه ۱۹۳۳ع کے اختتام تک مکمل طبع هو کر شایع هو جاے گی اور بری تقطیع کے تقریباً پندرہ سوصفحات پر مشتمل هوگی -

- (۲) حقیقت جاپان
- (٣) تذكرة شعراء أردو مصحفی يه دو تذكرے هيں ايك كانام عقد ثريا هي اور دوسرے كانام رياض الصفحا (ع) تذكرة گلزار ابراهيم -
- (o) مقالات حالی یہ دو جلدوں میں طبع ہوں گے ایک میں مولانا کے عام مضامین ہوں گے اور دوسرے میں کتابوں کے تبصرے اور تقریریں -
- (٢) صرف و تحصو ارد و (برائے مدارس فوقا نیم سرکار عالی)
 - (۷۰) دیوان آبرو
 - (۸) ديوان فغان

اس کے علاوہ انجمن اس بات کی کوشش کر رھی

ھے کہ جہاں تک مسکن ھو قدیم تذکرے جو اردوادب اور زبان کی تاریخ کے لیے نیزاس زمانے کی معاشرت کے سمجھنے کے لیے نہایت ضروری ھیں 'طبع کردے ۔ چنانچہ اس سے قبل نکات الشعرا (تذکرہ میر تقی میر) تذکرہ میر حسن ' چانستان شعرا ' تذکرہ قائم طبع ھو چکے ھیں ' چند تذکرے زیر طبع ھیں جن کے نام اوپر درج ھیں - بعض زیر ترتیب ھیں مثلاً تذکرہ قدرت الله شرق وغیرہ -

نیز انجمن قدیم اساتده کے کلام طبع کرنے کا بھی اراده رکھتی ہے اور اِس غرض کے لیے فغاں 'آبرو' تاباں ناجی اور میر سوز کا کلام زیر ترتیب ہے۔

لفات کے سلسلے میں پیشہ وروں کی اصطلاحات اور قدیم اُرد و کی لغات ترتیب دی جارھی ھیں - انگریزی اُرد و لغات زیر طبع ھے جس کا ذکر اوپر آچکا ھے -طلبہ اور عام لوگوں کے لیے اس کا ایک مختصر ادیشی بھی شایع کرنے کا ارادہ ھے جو مرتب کیا جارھا ھے - یہ کتاب اپنی حیثیت میں جامع ھو گی -

انجمن کے رسالے انجمن کی نگرانی میں دو سه ماهی انجمن کے رسالے رسائے شایع هوتے هیں۔ ایک "اُردو" جو خاص ادبی وساله هے اور جس میں ادب و زبان اور ادبی تنقید کے معرکة الارا مضامین شایع هوتے هیں۔ یہ اینی نوعیت کا ایک هی رساله هے۔ اور زبان کی

بہت بتی خدمت انجام دے رہا ہے ۔ دوسرا '' سائنس'' جس میں زمانہ حال کی سائنت ترقیوں اور تازہ ترین انکشافات اور سائنس کے مختلف شعبوں پر مفید اور عالمانه مضامین ہوتے ہیں ۔ یہ بھی اینی نوعیت کا بہترین رسالہ ہے۔

انسوس هے که سائنس کے خریدار بہت کم هیں اور انتجمن کو سالانه خسارہ اُتھانا پوتا هے لیکن زبان و ادب کی ترقی کے لیے اس رسالے کا جاری رکھنا ضروری هے ۔ اگر لوگوں میں علمی مضامین کے پڑھنے اور لکھنے کا شوق پیدا ہوگیا تو یہ خسارہ کوئی چیز نہیں —

شاخیں اور کتب خانے میں درج ہے - انجمن نے اس سال 00 روپے 10 آنے سکھ انگریزی کی کتابیں کتب خانوں کو بطور امداد دی ہیں -

ارکان انجین انجین کی فہرست ضیعہ نبیر ۲ اور ارکان انجین انجین میں درج ہے ۔۔

فروخت کتب انگریزی اور ۲۲۹۹۱ روپ ۱۹۳۹ یائی سکه عثمانیه کی کتابیس فروخت هوئیس -

پریس انجمن کا تائب پریس جاری هے اور اسی میں پریس ارد انجمن کی ارسالة اردو اور رسالة سائنس اور انجمن کی خاص خاص کتابیں طبع هوتی هیں۔عثمانیة کالم اورنگ آباد

کا رسالۂ نورس بھی اسی تائب پریس میں مستقل طور پر چھپتا ھے - انگریزی اُردو ڈکشلریاں بھی اسی میں طبع ھو رھی ھیں —

سرمایهٔ محفوظ اُردونے انجمن کے لیے ایک مستقل سرمایه فراهم کیا - اس وقت تک ۳۵۳۹۳ روپے پلدرہ آنے چهه پائی سکهٔ انگریزی جمع هوچکے هیں - اُن کا ارادہ هے که اس سرمایه کو ایک لاکهه تک پہنچا دیا جاے - اُس کے بعد منافع سے کام لیا جاے اور اصل سرمایه کو ها تهه نه لگایا جاے -

سر پر ست اعلی

--- {*}---

اعلی حضرت سلطان العلوم ، محتی الملت والدین ، هزایگزالتد هائی نس ، رستم دوران ، ارسطوے زمان ، سیم سالار ، آصف جالا ، مظفر المسالک ، نظام الملک ، نظام الدوله ، نواب میر گفان علی خال بهادر فتم جنگ ، جی سی بی ، یاروفادار فتم جنگ ، جی سی ایس آئی ، جی سی بی ، یاروفادار سلطانت برطانیه و والی حیدر آباد دکن خان الده ملکه وسلطانته .

سو يو ست

- (پانچ هزار یکست یا پانچ سو سالانه)

 ا سکندر صولت افتخارالملک هزهائی نس نواب حاجی محد صدید المه خان بهادر بی ا - سی ایس آی ای - سی ایس آی سی وی او علی سی آی ای فرمان روا ح ریاست بهو پال -
- ۴ عالی جناب را جه 'را جایا س مها را جه سر کشن پرشاد ' مهارا جه بها در 'یمین السلطنة ' جی سی ایس آ ی -جی سی آ ی ای - صدر اعظم دولت آصفیه سرکار عالی حید رآباد دکن -
- س عالی جناب نواب سالار جنگ بهادر سابق مدار المهام سرکار عالی حیدر آباد دکن -
 - م ۔ سر فاضل بهائی کریم بهائی ۔بسیئی ۔ ،
- o را جه پرتاب گیر نرسنگ گیر جی بها در- دید رآ باد دکن +1 ----

صل ر انجین

جناب نواب شسعود جنگ بها در و ایس چانسلر مسلم یونیورستی علی گده --

معا و نین

(ایک هزار یکمشت یا سالانه ۱۰۰)

- ۱ جناب سر اکبر حیدری نواب حیدر نواز جنگ بها در
 صدرالمهام فنانس حیدرآباد دکن ____
- ۲ جناب نواب سر مزمل الدة خال بهادر رئيس اعظم بهيكم پور ضلع على گذه --
- ۳ جذاب نواب صدريار جنگ مولوى متحمد حبيب لرحمن خال مدي محمد على گذه
 - م جناب نواب سرامین جنگ بها در حیدر آباد دکن -
- ٥ جداب خان بهادر احدد علاء الدين صاحب سكندر آباد دكن

**\$---

ضهیه که نمیر (۱)

ا رکان دواسی

- ر جلاب سیته هاجی اسمعیل سوبانی صاحب بمبئی را جه امایت راو مها بلونت جاگیر دار دوم کنته دکن -
- م جناب نواب اصغریار جنگ بها در سوک باغ عامه حیدر آباد دکن
 - م نواب نذیر جنگ بهادر حیدرآباد دکن -
- o _ مستر المالطيفي صاحب آئي سي ايس كيش كيشنب انبالة -
- ٧ وارث د يا بهائي ويلجى صاحب سودا كر چرم احمد نكر
- ٧ ديوان بها در سيتهه رام كويال صاحب سكندر آباد دكن -
- ۸ خان بهادر محمد اعظم صاحب رئیس اعظم ،
 دلکشا دهاکه __
- و سیتهه عبد الطیف احداد صاحب مالک دوکان حاجی نور محداد زکریا ، کلکته --
- انريبل سيتهه عبد الكريم صاحب جمال رنگون انريبل سيتهه عبد الكريم صاحب " خيال " نمبر ٨٨ ما نواب نصير حسين خال صاحب " خيال " نمبر ٨٨

- پرنسپ استریت کلکته -
- ۱۲ جناب حافظ وزیر ۱ حمد صاحب جنرل مرچنت دار جیلنگ -
- ۱۳ جناب مولوی مصید محسن علی صاحب ایم ایس ۱۳ متهرا متهرا متهرا متهرا متهرا انجنیر آگره کینال متهرا
- ۱۱۴ جناب مسز عباس طيب جي صاحبه ' بروده -
 - 10 مس ريحانه طيب جي صاحبه بروده -
- ۱۹ جلاب نواب محصد انواز جنگ بهادر ' تولی چوکی حیدر آباد دکن -
- ۱۷ جناب مولوی حافظ شاه حمیدالدین صاحب 'عارف'
 رئیس اِسلام پور ' ضلع پتنه -
- ۱۸ جناب مولوی خلیل الرحمن ' مولوی منظر علی ' مولوی مسعود احمد صاحبان ' نتول ضلع یتنه -
- . 19 جناب خان بهادر نواب نواب على چودهرى رئيس اعظم خورشيد منزل پچهم گاون (تهاره) -
 - +۲ ـ دربار عاليه رياست جاوره ـ
- ۴۱ جناب سیته با پوراو صاحب ' دوری پهوریا ' هنگولی (دکن) —
- ۲۲ جداب سیتهم هیم راج بالمکدد صاحب ' هنگولی -
 - ٢٣ جناب سيتهم هيرا لال صاحب هنگولي -
- ۲۴ جناب سیته کنول نین کیشب دیوصاحب هنگولی -
- ٢٥ _ جناب سيتهم كشن داس سيتارام صاحب هنگولي _

- ۲۹ جناب محمد اکبر خان صاحب رئیس اعظم تعلقه دار سی پی) ـــ سر گاوں ۱۵ک خانه بلها 'ضلع بلاس پور (سی پی) ـــ
- ۲۷ آنریبل خان بهادر میاں فضل حسین صاحب ایم اے بیرسترایت لا لاهور -
- ۱۸ جناب شمس العلما مولوی کمال الدین ا جمد صاحب
 ایم اے ' آی ای ایس' انسپکتر آف اسکولز پریسی تنسی ترین نمبر ۲۸ (اے) فری اسکول
 استریت کلکته ___
- ۲۹ جناب مستر تی بی کامت صاحب بی اے صدر مدرس مدرست فوقانیه رائچور -
- جناب لاله ایسونت را وصاحب ، پو رناضلع پربهلی -
- ا جناب لاله گلپت را و صاحب لعل جی صاحب ا موضع گور تعلقهٔ بسمت نگر پربهنی -
- ۳۲ جناب مولوی عبد الحق صاحب بی اے آنریری سکریتری انجمی ترقی اردو اورنگ آباد -
- ۳۳ شیخ عدل الخالق صاحب ولی عمل بهادر ریاست مانگرول کاتمها وار --
- ۳۳ ـ جناب سیته هیرا چند گاندهی صاحب وکیل ، عثمان آباد -
- ۳۵ جناب سیتهه ترکم داس دوارکا داس صاحب چار تر بلدنگ فورت ، بمبدی -
- ٣٦ جناب سيتهه شنكر لال كيلا بهائي صاحبان بينكرز،

- چوپاتی بىبئى ـــ
- ۳۷ جناب سیقه جمنا داس دوارکا داس صاحبان مرچنتس چار تر بلدنگ ، نورت ، بمبئی -
- ۳۷ جناب ایس مہربخش صاحب جے پی ام ال سی کارپورے تر-ماھم بمبئی __
- 79 ۔ جناب مولوی محمد علی صاحب ایم اے مالک ایم محمد علی اینڈ کو ۔ دھاراوی بمبئی ۔۔
- ۲۰ جناب مستر مدكل سنگها صاحب مستاجر آبكارى
 تعلقه گنگاوتى 'ضلع رائچور —
- ۱۲ جناب مستر بی و نکت را و ما هب و کیل 'رائچور ۱۳ جناب مستر بی کشن را و صاحب و کیل 'رائچور ۱۴ جناب مستر بی کشن را و صاحب و کیل 'رائچور ۲۳ عالی جناب مولانا طاهر سیف الدین صاحب حضور بواهیر بمبئی _
- ۳۳ جناب را جه کشتیا نائک صاحب بها در را جه شورا پور فلع گلبرگه —
- ۲۵ جناب مولوی محمدعبدالصد صاحب اکسترا اسستنت کمشنر ' جبل پور __
- ۳۷ جناب مولوی سید مصباح العثمان صاحب بی اے

 ق پنتی رجسترار کو آپریتیو سوسائتیز جبل پور
 ۳۷ جناب مولوی مجیب احداد صاحب صدیتی تمنائی
 - مهددی منزل گل باغ حید رآباد دکن _
- ٣٨ جناب خواجة سردار حسين صاحب مهتمم كوتوالي

- ناوند کی بشیر آباد ، ضلع گلبرگه -
- 67 جناب دولت یار خال ما حب مهندم آبکاری ناوندگی بشیر آباد ، ضلع گلبرگه -
- ۵۰ جناب قاکتر عبدالستار صدیقی صاحب صدرشعبه عزبی و فارسی اله آباد یونیورستی اله آباد
- ۱۵ جناب نواب مرزا یار جنگ بهادر میر مجلس
 عدالت العالیه سرکار عالی حیدر آباد دکی -
- ۱۵ جناب نواب فخر یار جنگ بهادر معتمد قالس حیدرآباد دکن -
- ۰۳۰ جناب نواب نثار یار جنگ بهاه ر اول تعلقدار و معدد اختر صاحب ضلع پربهنی معرفت مولوی محمد اختر صاحب رام کوت حیدرآباد دکن -
 - ٥٠ جناب امير بيگ ماحب گته دار ' رائچور -
 - ٥٥ جناب سر تهيوةور ماريسي صاحب انگلستان -
- ۲۵ جناب مولوی سیف هاشمی صاحب رکن دار الترجمه جامعهٔ عثمانیه ' حیدر آباد دکن -
- ٥٧ اين قبلوشاكراس صاحب پرنسپل جاگير دارس كالبح بيگم پيتهه حيدرآباد -
- ۵۸ مولوی سید محی الدین صاحب بی اے ابیرستر پرنسپل عثمانیه کالج اورنگ آباد -
- 99 سرهار کورت بقلر سایتی گورنر یوپی و برهما -(۱نگلستان) -

- ۹۰ جناب نواب على نوازجنگ بهادر حيدرآباد دكن
- ١١ جناب نواب ذوالقدر جنگ بها در حين رآباد دكن -
- ۹۲ مولوی سید محمد اعظم صاحب پرنسپل ستی کالیج حید رآباد دکن -
- ۹۳ ـ جناب مولوی سید اعجاز حسین صاحب تعلقدار وظیفه یاب حیدرآباد دکن -
- ۹۲ جى سى ميك اون صاحب پرنسپل نظام كاليج حيد رآباد دكن -
- ٥٠ جناب مهاراني صاحبه گدوال حيدرآباد دكن-
- ۱۲۰ جناب راجه صاحب و نپرتی حیدرآباد دکن -
- ۹۷ جناب ونکت راما ریدی صاحب کوتوال بلده حیدرآباد دکن -
- ۱۸ جناب عبد الرحس خال صاحب پرنسپل جامعه عثمانیه حید ر آباد دکن -
- 99 جناب مستر فرید و سایس چینائی صاحب انجنیر پی دبلیو دی ورنگل -
- ۷۰ جناب حسن لطیف صاحب انجیلیر پی آبلیوآی
 حیدر آباد دکن -
- ٧١ مس اے پوپ پرنسپل زنانه كالم حيدرآباد دكن -
 - ٧٢ سر غلام حسين هدايت النه بمبئى -
- ۷۳ جناب راے جگ موھن لال صاحب ناظم عطیات حیدرآباد دکن __

- ۷۳ جناب نواب محی الدین یار جنگ بها در خدی خیدر آباد دکن -
- ۷۵ جناب مولوی سید محدد حسین صاحب بلگرامی خیریت آباد حیدرآباد دکن --
- ۷۷ جناب نواب مهدی یار جنگ بهادر حیدر آباد دکن -
- ٧٧ جناب نواب نظامت جنگ بها در حيد رآباد دكن __
- ٧٨ آنريبل سرريجنالة كلينسي كے سى آى اى اندور -
- ٧٩ أنريبل مستر هي تاسكر صدر المهام مال
 - حیدرآباد دکی ـ
- ٨٠ جناب راجه صاحب جت پول رياست نظام -
- ٨١ جناب مولوى سيد امين التحسن صاحب ' بسدل '
 - زائد صدر ناظم عدالت گلبرگه شریف -
- ۸۲ جناب مولوی احدد مرزا صاحب انجینیر پی قبلیو دی خیریت آباد حیدرآباد دکن --
- ۸۳ جناب نواب لطیف یار جنگ بها در حیدرآباد د کن-
- ۸۸ جناب مهر على فاضل صاحب انجينير پي ةبليو دى م
- ۸۵ جناب مولوی سیل علی اکبر صاحب صدر مهتمم می می تعلیمات حیدرآباد دکن -
- ۸۹ جناب سرولیم بار آن کے سی آی سی ایس آی ۸۹ سابق رزیدنت حیدرآباد دکن --
- سد منادع آدر استدانگ صاحب قدا در کتر جدرل کوتوالی

اضلاع حيدرآباد دكن -

۸۸ - جناب نواب رلی الدوله بها در صدر المهام سرکار عالی مدر آیاد دکن -

۸۹ - جناب حاصد اے علی حاحب آی سی ایس بذریعه بینک آف بورده - بورده -

-9 - مستر گوبند راو صاحب وکیل پربهنی --

91 - مولوی محمد خیرالدین ساحب وکیل پربهنی -

97 - جناب مولوى سيد محمد حيات الحسن ساحب رضوى.

ناظم عدالت ضلع عثمان آباد -

---*---

ضمیمه ذمیر (۲)

اركان انجمي

- ا عالی جناب نواب صدر یار جنگ بهادر رئیس اعظم حبیب گنیج علی گده --
- ۲ عالی جناب نواب آکبر یار جنگ بهادر ترپ بازار حید رآباد دکن —
- ۳ جناب مسجل صاحب جامعة عثمانية سركار عالى حيد رآباد داكن ___
- م جذاب خال بهادر مولوی بشیرالدین احدد صاحب ایدیترالمشیر اتاوه __
- ٥ مستر محسن على صاحب ايم اے اكز كيو تيوانجينير
 متهرا (يوپي) --
- ۲ جناب مولوی سین ضمیرالدین احمد صاحب تحصیلدار
 ۱ حدد پور ضلع بیدر --
- ۷ جناب مولوی محمد شمس الدین عاحب منصف پالونچه فلع و رنگل __
- ۸ قاکلتر تارا چذا صاحب پی ایپ قی ستی روق
 ۱ له آباد ___
- 9 پروفیسر سید ضامی علی صاحب ام اے هید آف

- أردو قيارتمنت يونيورستى اله آباد --
- ۱۰ جناب وحید الرحس صاحب پروفیسر عثمانیه یونیورستی حیدرآباد دکی --
- 11 جناب خلینه عبدالحکیم ساحب پروفیسر جا معهٔ عثمانیه کنگ کو تهی روت حیدر آباد دکی -
- ۱۴ داکتر عبدالحق صاحب پرونیسر جامعهٔ عشانیه کنگ کوتهی رود حیدرآباد دکن -
- ۱۳ جناب سید سراج الحسن ترمذی صاحب و کیل هائی کورت کتل مندی حیدر آباد —
- ۱۳ ۱۵کتر مطفر الدین قریشی صاحب پروفیسر کیمیا عثمانیه یو نیورستی حیدر آباد دکن —
- 10 جناب سید محمد اعظم صاحب ایم اے پرنسپل ستی کالبج حیدر آباد دکن —
- ۱۲ جناب هارون خان صاحب شروانی پرونیسر عثمانیه کا لیم سرک نوبت پهار حیدر آباد دکن __
- ۱۷ جلاب مولوی محمد مقتدی خان صاحب شروانی مدیجر مسلم یونیورستی پریس علی گده س
- ۱۸ جناب مولوی مرزا محدد بیگ صاحب اسپیشل آفیسر نظام ساگر --
- 91 جناب سکریتری صاحب انجمی اسلامیه جبل پور- ۲۰ جناب گویند راؤ صاحب مدد گار اول تعلقدار
 - ر ساجہ ہو ہو سوسب مسال اور ہوں معلقہ آصف آباد (دکی) __

- ۱۱ جناب مولوی سید نظام الدین احمد صاحب امین جنگلات پنچه مستقر نظام آباد -
- ۲۲ جناب مولوی محمد ظهور ناصرصاحب منیجر دارالکتب مایت اسلامیه گجرات (پنجاب) ___
- ۲۳ جناب مولوی سید ناظر الحسن صاحب هوش بلگرامی مددگار محکمهٔ معتدی ی افواج سرکارعالی حیدر آباد دکن -
- ۲۳ جناب نظیر الحسی صاحب آپار تمنت آف ایجو کیشی میلانه ایند لیند ز- گورنمنت آف اندیا دهلی یا شمله -
- ۲۵ جناب مولوی سردار علی خان صاحب و کیل دهولیا (مغربی خاندیس) --
- ٢٧ جناب محمد اطهر حسين صاحب بيرستر ايت لا پتنه -
- ۲۷ جناب حاجی عبد القدیر صاحب چوک مسجد آره -
- ٢٨ جناب مولوي سيد عبد العزيز صاحب بيرستر ايت لا پتانه -
- ۲۹ جناب مولوی علی کریم صاحب تحصیلدار موضع چیتر داک خانه هرنوت (یتنه) -
- ٣٠ جناب سيد محمد اميرالحسن صاحب محلة قلها-ئيا-
- ۳۱ جناب میریوسف خان صاحب سب انسپکتر پولیس قداک خانه وزیر گنج (گیا) --
- ۴۲ جناب صاحبزاد، قاضی محبوب عالم صاحب آوان شریف - ضام ، گجرات (پنجاب) --
- ۳۳ جناب مولری محمد محمودالحق صاحب پورنیا بازید قال حاله مهوا ضلع گونده --

- ۳۴ جناب شیس بغدادی صاحب آفتاب منزل مرزا محله مدنا پور بنکال .-
- ۳۵ جناب مولوی سید محمد اشرف صاحب بی او ایل وکیل پریزید نت میونسپل کمیتی وانجمن اسلامیه کوها ت -
- ۳۹ جناب مولوی جلال الدین احمد حاحب جعفری مطبع انوار احمدی اله آباد -
- ۳۷ جناب مولوی علمد ار حسین صاحب بی اے (علیگ) مدد گار ناظم کو توالی اضلاع حیدر آباد، دکن --
- . ۳۸ ـ جناب چودهری احمداله صاحب رئیس و آنریری میجستریت داک خانه سهاور ایته -
- ۳۹ جلاب محمد داؤد صاحب پلیدر اندرون موری دروازه قصور ضلع لاهور -
- ۲۰ جناب نظام الدین صاحب آنریری مجستریت بازار
 بارود خانه لاهور —
- اع جناب سيد ظهور احمد صاحب وكيل نسبر ٢٩ سر كلرروة - لكهنة -
- با اکتر سید شفاعت احمد صاحب هال بازار ۲ تا اکتر سید شفاعت احمد صاحب هال بازار
- ۱ مین الدوله لکهنؤ -
- ۳۳ جناب نواب عقیل جنگ بهادر خیریت آباد ۲۳ حیدر آباد دکن -

- ۴٥ جناب مولوى قمرالهدى صاحب ة پتى كلكتر كيا -
- ٣٩ جنا ب سيد تقى الدين صاحب ديتي كلكتر را نچى -
- به به جناب مولوی سید محمد فضل حق صاحب اسستنت رجسترا رکو آیریتو سوسائتی - گیا سرکل - گیا -
- ۳۸ قاضی سید محمد حسین صاحب موضع ترهت تاک خانه ترهت ضلع گیا -
- وم جناب محمد المير حيار فاحب اسستنت انجيلير دستركت بورة - گيا -
- ماب مولوی نور محمد صاحب انجم رائس مل پنجیتی اکهاره گیا پنجیتی اکهاره گیا -
- 0 جناب مولوی محمد اسمعیل رسا صاحب همدانی ایم - اے بی ایل وکیل - کرانی گھات - کیا -
- ۱۵ جناب مولوی سید مهدی حسن صاحب وکیل بها ر شریف - ضلع پتنه -
- ۳۵ جداب مولوی سید معین الدین ساهب مهتمم تعلیمات ضلع گلبرگه -
- مه جناب سراج الدین احد صاحب نظامی بازار شیخو پوریان - لاهور -
- 00 جناب محمد محفوظ الحق ماحب ایم اے لکچرار پریسیدنسی کالم - کلکته -
- 04 جناب مولوی سید علی اکبر صاحب صدر مهتم تعلیمات سرکار عالی حیدر آباد دکن -

- ٥٧ جناب حسن لطيف صاحب ناظم تعميرات حيد رآباه دكن-
- مسز حاتم بی طیب جی بذریعه حاتم بی طیب جی مدریعه حاتم بی طیب جی (Sunny Side Read, Dilkusha, کا صاحب بیرسترایت لا Karachi)
- H. E. H. The Nizam's مسز قمر ایس طیب جی Palace. Napean Sea Road Bombay
- ۹۰ آواب سر حیدر نواز جنگ بهادر صدرالمهام فنانس حیدرآباد دکن -
 - ۱۱ ـ لیتی حیدری خیریت آباد حیدرآباد دکن -
- ۹۲ نواب سرامین جنگ بهادرکے سی اِس آی سی ایس آئی امین منزل سید آباد حیدر آباد دکن -
- ۹۳ جناب سید منظور حسین نقوی صاحب سی آئی صدر مهتمم تعمیرات عامه بیج ---
- ۹۴ جناب بشیر ضیائی صاحب ایم اے بی تی (علیگ) هید ماستر گورنمنت هائی اسکول خانے وال -
- ٧٥ جناب فدا على ايم على بهائي نيپير روة كراچي
- 99 جناب غلام نبی صاحب وائیسراے کیمپ اندیا -
- ٧٧ جناب مرزا محمد سعيد داحب آئي اي ايس دهلي -
- ۹۸ جناب مولوی صبغة الله صاحب بی اے بذریعه
- ایکزیکیو تیو آفیسر نمبر ۱۱۹ کچهری روة اجمیر -
- 99 جناب النه بخش صاحب نمبر ١٠ ق من لين كلكته -

- ۷۰ جناب مولوی احدد محمد صاحب دپتی کلکتر گیا -
- ٧١ جناب سيد فاررق اعظم صاحب دَيتَى كلكتر پروليا ضلع مان بهوم —
- ۷۴ جناب مولوی عبدالغنی خان رافت صاحب پیررکار کوتوالی ضام پریهنی -
- ۷۳ جناب سید محدد کاظم صاحب بی اے بی تی ۱ ال ال بی هید ماستر اسلامیه هائی اسکول رویوانباله
- ۱۲۳ جذاب سید محمد خصات حسین صاحب سابری بی اے ت پتی انسپکتر مدارس تامس گنج سینا پور-
- ۷۵ جناب حافظ احمد علی خان صاحب سردار تیورهی و ناظم کتب خانه ریاست رام پور یوپی -
- ۷۷ جناب هدایت الله صاحب اینگلو اُردو هائی اسکول پونا –
- ۷۷ جناب منشی مادهوراؤ صاحب وکیل صدر عدالت گنگا پور ضلع اورنگ آباد —
- ۷۸ جناب مولوی نور الحسن صاحب مصنف تعلقه حضور نگر ضلع نلگنده --
- ۷۹ جناب مولوی محمد عظمت الله خان صاحب امین جنگلات عادل آمراد -
- مه جناب مولوی سید عطا حسین صاحب سابق ناظم تعمیرات حیدرآباد دکن --
- ٨١ جناب مولوي سيل محدل مهدي صاحب معتدل باب

- حکومت سرکار عالی حیدر آباد دکن ۸۲ جناب عباس علی ایم اکبر علی ساحب اتواری ناگیور ستی -
- ۸۳ کے محمد ابراھیم صاحب عمر آباد قاک خانه امیور (مدراس) شمالی آرکات -
- ۸۳ حضرت افروز صاحب متحله تدگلس پورضلع لایل پور- ۸۳ حفاب مولوی سید علی احسی صاحب احسی
- ۸۵ جان مولوی سید علی احسن میتیات کالم مسلم (مارهروی) لکنچرار اردوانتر میتیات کالم مسلم یونیورستی علی گده ـــ
- ۸۹ جناب مولوی مشتاق احمد صاحب متصل اتاله مسجد جونپور —
- ۸۷ جناب مولوی محمد احتشام احمد صاحب اسل ۱ سرائیلی و کیل سیلو ضلع پربهنی --
- ۸۸ حضرت انسر حاحب امررهری اردو اسکول رام سوامی (کراچی) --
- ۸۹ جذاب سيد عبد الحكيم ماحب سكرترى انجمن الاصلاح داك خانه ديسنه ضلع يتنه -
- +9 جناب آغا حيدر حسين صاحب پروفيسر أردو نظام كالبج حيدرآباد دكن - ،
- 11 اے سلام خاں ماحب ام اے بی ال نسبر ۸ سید مالح لین کلکته -
- ٩٢ ايس ، ايم فيروز الدين خال صاحب پوست آفس

- گرتهی (کشمیر) .
- ۹۳ ۱۵ کتر داکر حسین خان صاحب ایم اے پی ایپ تی پرنسپل جامعه ملیه اسلامیه قرول باغ دهلی نے
- ۹۴ حاجی محمد حالی خان صاحب شروانی آنریری مجستریت غریب منزل علی گوه -
- ۹۵ جداب عدار احدد خال صاحب عدار ملؤل ميرس موس روة على گره د
- 99 جناب محمد خامن صاحب دهاری اندر سکرتری محمد محمد و تعلیمات بهویال -
- ۹۷ جناب سید بشیر حسین حاحب زیدی بی انے کینتب بارایت لا هوس هولت مدستر ریاست رام پور
- 9۸ جلاب محسد مجیب دا حب بی ۱۰ [آکسن) جلاب محمد ملید اسلامید قرول باغ دلی -
- 99 جناب منشی محمود علی خان صاحب امامی دروازه بهویال --
- ** جناب مولوی محصد امین صاحب زبیری معرفت عظمت الهی صاحب زبیری استندت رجسترا ر مسلم یونیورستی علی گره --
- ۱+۱ جناب مولری سید عبدالوحید ماحب بی اے ال ال بی وکیل جمعراتی دروازه بهریال -
- ۱۰۱ جناب حاجی محمد ۱ویس دا حب بی- ۱ ال ال بی جو دیشل آفیسر سیهور ریاست بهوپال -

- ۱۰۳ جناب مولوی محدد اطهر صلحب بی اے ال ال بی بی ای ال ال بی جو ت یشل آفیسر عدالت العالیة بهویال -
- ۱۰۴ جناب مهتم داهب دفتر تاریخ بهوپال ریاست بهوپال --
- ۱۰۵ ایپ ام حیات صاحب نمبر ۲ سیول لائلس بهوپال ۱۰۷ ۱۵ کتر سلیم الزمان صدیقی صاحب پی ایپ دی ایور ویدیک یونانی طبی کالبر دهلی —
- ۱۰۷ جناب خواجه غلام السیدین صاحب ایم اے پرنسپل تریننگ کالج مسلم یونیورستی علی گرد -
- ۱۰۸ جناب احسان الحق صاحب بيرستر ايت لاششن جبج كميل يور -
- ۱+۹ خان بهاه رسید عین الدین حاحب اندر شکریتری گورنمنت یو-پی نینی تال --
- ۱۱۰ جناب ابویتهی مولوی محمد امام ها حب نوشهروی سو هدره ضلع گجرانواله --
- ۱۱۱ جناب پروفیسر محمد حبیب صاحب بی ۱ ع (آکسی)
 مسلم یونیورستی نیلی چهتری علی گره -
- ۱۱۲ جداب مولوی حکیم عبد الله خان صاحب نصر پروفیسر طبیه کالیج مسلم یونیورستی علی گره --
- ۱۱۳ جناب ۱۵ کتر مختار احمد صاحب انصاری دریا گلیج نمبر ۱ دهای -
- ۱۱۳ جلاب شیخ علی جواد صاحب نی اے (علیگ)

- پروفیسر مسلم یونیورستی انتر میدیت کالب علی گولا اور فیسر مسلم یونیورستی انتر میدیت کالب علی گولا اور عایگ)

 ال ال بی پروفیسر مسلم یونیورستی علی گولا ال ال بی مولوی محدد اظهر حسین صاحب نائب معتمد عدالت و کوتوالی و امور عامت سرکار عالی حید در آباد دکن عدالت با بو منوهر لال صاحب بی اے ال ال بی اید و کیت غازی آباد -
- ۱۱۸- جناب مولوی یوسف الزمان فاروقی صاحب بی اے
 ال ۱۱ بی منصف غازی آباد ذلع میر آبه م
- 119 جدًا ب مولوى حكيم شفقت على خال صاحب قصبة آنوله محلة قلعة ضلع بريلي -
- ۱۲۰ مستر تصلی احد فان ماحب شروانی بارایت لا نمبر ۲ کننگ رود - اله آباد -
- ۱۲۱ جناب مولانا محمد شنیع داردی صاحب ایم ال اله دفتر اخبار اتحاد بانکی پور پتنک -
- ۱۲۲ آنریبل داکتر شاه محده سلیمان صاحب چیف جستس ۱۲۲ انریبل داکتر شاه محده سلیمان صاحب چیف جستس های کورت نمیر ۱۱ ایدمنستن رود اله آباد -
- ۱۲۳ مستر عبدالمجيد خواجة ماحب بارايت لانمبر ۱۲ البرت روة - إله آباد -
- ۱۲۴- جناب فیادالحسن علوی صاحب انسپکتر عربی ۱۲۴ منارس و رجسترار امتحانات عربی و فارسی یوپی -

- مجسةريت مناب نواب آفاعلى خال صاحب اسبشل مجسةريت درياباد اله آباد -
- ۱۲۴ جناب سید اعجاز حسین صاحب لکجرار ۱ رد و اله آباد یونیور ستّی اله آباد
- ۱۲۷ جناب سید حماد علی صاحب پروفیسر ایونگ کرسچین
- ۱۲۸ جناب سید ضامی علی صاحب لکجرار ارد و اله آباد یونیورستی اله آباد -
- ۱۲۹ سی ایرواکر اسکوائر ایم اے پرنسپل انگلو عربک کالم دھلی -
- ۱۳۱ پرنسیل صاحب هند و کالیج کشیدری گیت دهلی ۱۳۱ با بورگهونندن سرن صاحب نمبر ۲ متکاف هاوس دو قد دهلی -
- ۱۳۴ جناب حکیم عبد التحلیم صاحب انصاری طبی کتب خانه گمتی بازار لاهور -
- ۱۳۳ جناب منحمد بشیر صاحب بیرسترایت لاکانپور ۱۳۳ جناب حافظ هدایت حسین صاحب بیرستر یت لاکانپور ۱۳۵ جناب منشی عبدالروف صاحب دیتی کلکتر مال رود کانپور -
- ۱۳۹ جناب مولوی سید انیس الدین اهده صاهب بی ای ال بی وکیل بیج -
- ۱۳۷ جناب مولوی حفیظالردس خان صاحب مجیبی ایدیتر

- اخبار مجيب فرخ آباد -
- ۱۳۸ جناب نذیر خلیلی صاحب مدیر ما ون اخها ر مجیب فرخ آباد -
- ۱۳۹ جناب مولوی شفق علی خان صاحب بی ایے ال ال بی ایترکیت فتم گوه فرخ آباد -
- . ۱۸ جداب مرزا عبدالحديد صاحب ميونسپل كمشنر و رئيس فرخ آباد -
- ۱۳۱ جناب مولوی سید نصیرا لدین علوی صاحب ایم -۱ - ال ال بی - مصنف - مین پوری - یوپی -
- ۱۳۲ جذاب مولوی سید اظهرالدین علوی صاحب ایم ال ال بی وکیل مین پوری -
- ۱۸۳ جذاب مولوی سیل ۱ صغر حسین صاحب سب ۱ نسپکتر یو - پی پولیس تهانه گهرور ضلع مین پوری -
- ۱۳۳ جناب شیخ ۱ صغر حسین صاحب آنریری ۱ سستنت کلکتر - مین پوری -
- ۱۳۵ جذاب مولوی فرهت علی خان صاهب سرکل ۱ نسپکتر پولیس مین پوری -
- ۱۳۷ جناب قاضی مردان علی ها حب تحصیل دار هار تحصیل دار هار تحصیل مین پوری -
- ۱۳۷ پنت سله ر نراین مشران صاحب ایم ۱ ر اے ایس لائف ممبر و سینیر وائس پریسیدنت پبلک لائبریری - فرخ آباد -

- ۱۴۹ جناب منظور احدد صاحب عثمانی بی اے متصل ۔ ۱۴۹ جناب منظور احدد قوم پنجابیاں سبزی مندی دھلی -
- +10 جناب مولانا محمد سعید صاحب منیجر شعیب محمد یه هائی اسکول آگره -
- 101 جلاب قاضی ظهورالحق صاحب رئیس اعظم محل جلال آباد بجنور یوپی -
- ۱۵۲- جناب قاضی مقصود علی صاحب رئیس دربار جلال آباد بجنور یوپی -
- 107 جناب منشى سلطان عالم خان صاحب رئيس اعظم قائم گنج ضلع فرخ آباد -
- ۱۵۵ جناب حافظ محمد ابراهیم صاحب بی اے ال ال بی وکیل ایم ال سی نگینه بجلور یوپی -
- 104 جناب سكر ترى صاحب ايوان اشاعت گور كهپور -يو پى-
- ۱۵۷ ـ جناب مولوی سید تراب علی صاحب افسر معاوضه اراضی ریلوے محاذی صدر دفتر نظامت تعلیمات حید رآباد دکن -
 - ١٥٨ هر ها ئنس بيگم صاحبة بهوپال -
- 109 نواب زاده سعیدالظفر خان صاحب شمله کوتهی بهوپال -
- +۱۱- جلاب شعیب قریشی صاحب پرائویت سکرقری -

- هز هاینس نواب صاحب بهوپال -
- ١١١ ١٥ كتر سيد عبد الرحس صاحب تيصر بلكله بهريال -
 - ۱۹۲ جناب سيد ابر محمد صاحب مودودي بهويال-
- ۱۹۳ کرنل ۱میر احمد صاحب ملیتری سکوتری بهوپال -
- ١٩٥ جناب وزير احمد صاحب فنانشل سكر ترى بهو پال -
- جناب واجد على خال صاحب برسنل سكرترى هزهائنس نواب صاحب بهريال -
- ۱۲۷-جناب ابوالبركات صاحب عيسى پور پهلوارى شريف يتنه -
- ۱۹۷ جناب سید عبد العزیز صاحب هید استنت دسترکت بورد گیا -
- ۱۹۸ جناب رضا الحق عباسي صاحب كمپينين آودى هير 'پيرنت خيريور استيت سرى نگر روة اجمير -
- ۱۲۹ راجه غضنفر على خال صاحب آرمى منستر تودى كورنمنت آف ايج ايج آف الور استيت -
 - +١٧ نواب سرمهرشاه صاحب جهيام -
- ۱۷۱ را مے بہادر کیپتین دینا ناتهہ صاحب هوهائنس آف اندورس وکیل وتهه دی وایسرام بوندری شمله ایست -
- ۱۷۲ عالی جناب نواب رضانواز جنگ بها در خیریت آبا د حید ر آباد دکن -
- ۱۷۳ جناب مولوی اشفاق احمد زاهدی صاحب پرائویت سکرتری هزهائنس نواب صاحب جاوره -

- ۱۷۴ جناب سیتهه عثمان سوبانی صاحب گریشم باتنگ ۱۷۴ اسپلینت رود بمبئی -
- ۱۷۵ جناب چرد هری خلیق الزمان صاحب بی اے اللہ ال بی ایدوکیت خیالی گنج لکھنؤ -
- ۱۷۹ جناب مولوی محصد عبد العزیز انصاری صاحب ام اے۔
 ال ال بی ایت ویکت سشین جبج ریاست رام پور-
- ۱۷۷ جناب کے اف سبحان صاحب آی پی اس اسستنت سپرنتندنت پولیس نیبر ۱۳۳ یلیت لین کلکته -
- ۱۷۸ جناب ملوک سنگهه بیدی صاحب بذریعه مسرز لدها سنگهه بیدی ایلت سنز نمبر ۹ تالهوزی ۱۷۸ اسکویر کلکته ـ
- ۱۷۹ جناب ایس ام نعمان جعفری صاحب بی اے بذریعه نعمان جعفری لمیتّد نمبر ۲۲ فیرتیا بازار استدیت کلکته -
- -۱۸ عالی جناب نواب عاهب گروای (سنترل انتیا) ۱۸۱ جناب هامد هسی هاهب اسستنت ایکزیکیوتیو انجینیر هامد سنزل دین دیال روق کهنو -
- ۱۸۴ لفتنت ما حبزاده انیس احمد ما حب مدراس یا یونیرز بنگلور کنتونمنگ -
- ۱۸۳ اے حامد غنی صاحب (آی آیس آر) نمبر ۱۵ کوپر روق لاهور -
- ١٨٣ جناب خواجه احمد صاحب بيرستر ايت لا- لاهور

- ۱۸۵ جناب مولوی غلام رسول مهر صاحب مالک و ایتیتر روز نامهٔ انقلاب لاهور-
- ۱۸۹ جناب مولوی عبد المجید سالک صاحب جوائینت این با نقلاب لاهور -
- ۱۸۷ جناب رنگ راؤ صاحب منصف سلطان آباد ضلع کریم نگر-
- ۱۸۸ جناب خواجه عبدالعزیز ما حب ایدوکیت وکیل هائی کورت عزیز منزل کنته رود حیدرآباد دکن -
- ۱۸۹ تراکتر حافظ محمد عبدالشکور صاحب ال آئی ام قری شین اینت سرجن پوتر پیت مدراس-
- ۱۹۰ جناب مولوی محمد عمر جعفری صاحب رئیس اعظم مجهای شهر ضلع جونپور یوپی --
- ۱۹۱ جناب داکتر یوسف حسین خان صاحب پرونیسر جامعهٔ عثمانیه مان صاحب کا تالاب حید رآباددکن-
 - 197 جناب را گهونند راؤ ما حب جذب و کیل عالم پور -
- ۱۹۳ خواجه عبد الوحيد صاحب سكريترى اسلامك، ريسرچ انستى تيوت لاهور-
- عوا جناب نواب محمد كاظم على خان ما حب توييرن افسر آصف آباد -
- 190 محمد زبیر فاحب ایم اے هید ماستر مسلم یونیورستی ستی هائی اسکول علی گرده -
- ۱۹۹- جناب مولوی سید احمد علی صاحب دیتی کلکتر

- پرید کانپور-
- ۱۹۷ جناب مولوی سید هسین صاحب بی اے بی تی صدر مہتم تعلیمات صوبه گلبرگه -
- ۱۹۸ جناب مولوی عارف الدین صاحب تحصیلانار شورا پور (گلبرگة) —
- 199 جناب دَا كتر جعفر حسن صاحب عابد منزل ترب بازار حدد منزل ترب بازار حدد منزل ترب بازار
- مه۲ جناب میر دلاور علی صاحب باره دری نواب سالار جنگ بهادر حیدرآباد دکن —
- ۲۰۱ جناب نواب خواجه معین الدین علی خان بهاد رنبیره نواب داراب جنگ مرحوم کوچه دارب جنگ اندرون یاقوت پوره حیدرآباد دکن -
- ۲+۲ جناب میر روشی علی خان صاحبواده نیا بنگله تهرد لانسرز حیدر آباد دکی --
- ۳۰۴ افضل العلما مولوی محمد عبد الحق صاحب ایم اے،
 پروفیسر عربی محمد ن کالم ۸۸ نلنا مدلی استریت
 را ے بیتھه مدراس --

گجرات پنجاب -

- ۲+۷ جناب ثناء الده خان صاحب فزیکل انستر کتر عثمانیه یونیورستی کالج اسلام تیکری حیدر آباد دکن ۲+۷ جناب مرزا اکبر حسین خان صاحب بمکان مولوی نصیر الدین صاحب مددگار مال عقب دفتر صفائی دارالشفا حیدر آباد دکن _
- ۲۰۸ جناب سید عبدالمه احمد رضوی صاحب استور کیپر دفتر مهتم مزرعه افزائش نسل مویشی سرکارعالی مستقر حمایت ساگر مصله رکاب گلج نبیر مکان ۷۲۹ حیدر آباد دکن -
- ۱+۹ جناب محمد یامین زبیری صاحب بی اے ایل ایل بی (عثمانیه) وکیل ترپ بازار روبروے
 مرلید هر باغ حیدرآباد دکن -
- ۱۱۰ جناب مولوی سید محد احسن صاحب بی ا
 ال ال بی وکیل هائی کورت کنته روة حید رآباد دکن
 ۱۱۱ جناب مولوی محمد فخرالدین احد صاحب بمکان مولانا

 بشیرالدین احد صاحب تحصیل دار چپل بازار
 حید رآباد دکی -
- ۱۱۲ جناب مولوی محصد ابراهیم علی خان صاحب افضل گنیج

 نود مطبع اخبار رهبر دکن روبروے یم یالی والا

 شراب مرچنت محله افضل گنیج حیدرآباد دکن
 سراب مولوی سید محمد تقی صاحب رام ملزل خیریت آباد حیدرآباد دکن -

- عرام جناب نند لال صاحب نند باغ آصف نگر حیدر آباد دکن- ۱۱۵ جناب قائم رضا نسیم صاحب هید مولوی چرچ مشن برکت هائی اسکول لکهنؤ --
- ۲۱۷ جناب مولوی جمیل حسین صاحب ایچ سی ایس مددگار صوبه دار میدک نام پلی استیشن رود حیدر آباد دکن --
- ۲۱۷ جناب مولوی سید صادق عباسی صاحب مکان مولوی سید اعتجاز حسین صاحب خیریت آباد ـ حدیدرآباد دکن --
- ۲۱۸ جناب مهتمم صاحب کتب خانه آصفیه سرکارعالی حید رآباد دکن -
- ٢١٩ جناب مهتم صاحب كتب خانه كلية جامعة عثمانية حيد رآباد دكن __
- ۲۲۰ جناب مولوی سید بشیرالدین صاحب بی اے
 لائبریری لتن لائبریری مسلم یونیورستی علی گولا
 لائبریری ساحب هزهائنس نواب صاحب

 بهادر یالن پور —
- ۲۲۲ جناب عبد الرحمن صديتي صاحب خليل منزل نمبر ۲۲۲ لورسر كلر رود كلكته أ
- ۱۳۹ جناب سید محمد شاه جیلانی افندی نبیر ۱۳۹ سرنگون رود سنگا پور -

ضهیمه نهید (۳)

فهرست عطیات و چنده سنه ۱۹۳۳ ع نمبر اسماے گرامی سکه کندار شمار ا - جناب حاجی محمد حبیب الرحس خان ا نواب صدریار جنگ بها در رئیس اعظم حبیب گلیج - علی گره

(۱۲) بنون هديدن

شاخیں اور کتب خانے

نام سکریتری	نم ب ر شاخ شمار
مولوی خیرالدین صاحب	ا - شاخ انجمین ترقی ارد و
, کیل	پربهنی صوبهٔ اور نگ آباد
مولوی محمد علی کریم	۲ - ۱ ا انچور
صاحب وكيل	
هید ماستر صاحب گروننگ	٣- بهار شريف ضلع پتده -
صغرى وقف هائى اسكول	
مولوی سید شالا محمد	٣ - بزم كمال كاكو ضلع كيا -
منظورالرحدي صاحب -	
مولوي عبد الصدد صاحب -	٥- دار جيلنگ -
مولوي عندالعزيز صاحب-	- چا ت گام -
بی - اُ ہے انسپکٹر مدارس-	
مولانا حُكيم حبيب الرحس	- K(D3-V
1	

نام سکرینری

ندبر شاخ شمار

17 - نلگلته و حیدر آباد دکی-

۱۲ - کو اتهه ضلع آره -

سُم - شَاه آیاد علم کرنال -

۱۶ - گتلی فلع پر تاب گده -۱۵ - صدد ن فلع فرخ آباد -

١١ - كرا چي -

١٧ - سينت جانزكاليج آگره -

١٨ - انجس ارد و - مونگير -

19 - مسلم كلب مطفر دور -

٠٠ - ١ سلاميملائبريرية التن گنج (بهار) -

۲۱ - ظفر نواب پبلک الثمریری گیا: __

۲۲ - انجمن اسلامیه باره -

ایس - ایم محمود صاحب - مولوی قطب الدین صاحب - مولوی عبد الغلی صاحب - مولوی غلام محمد عاحب - سید، رصی صاحب بلگرامی - مولانا محمد رفیق صاحب انصاری -

مولوی عبدالتهی ما حب - مولوی نور احدد صاحب رضوی -

فدا حسين محدد على صاحب

محمد خلیل لله صاحب بی - اے - (علیگ) -

آنریبل خان بها در سید احمد حسین صاحب وکیل --

محمد يوسف صاحب صديقى-

سید ظفر نواب ماحب

مولوى . محمد اظهارالحق

نام سكريترى

نیبر شاخ شیار

ماحب -

. خلع پآنه –

مولوی غلام د ستگیر ما دب-

۲۳ - مسلم کلب راج بتیا ضلع چمپارس

مولوى عبداللعيم صاحب -

۲۲ مدرسة اسلامي مگهوني (در بهلگه) -

مولوی شهامت حسین صاحب وکیل --

۲۰ - کتب خانه ۱ردو بهاکل پور

مولوی محمد غلی صاحب -

۴۹ - انجمن هدایت اسلام جمال پور -

مولوی متصد جلیل صاحب مولوی متصدد شریف صاحب ۲۷ - ۱ نجسی اسلامیه در بهنگه-۲۸ - کتب خانه لیس بازار

مولوی محمد استدله احب-خان بهادر مولوی محمد پورنيم — ۲۹ - چهپره —

جان ماحب -

+۳ - انجوب اسلاميه موتي

مولوی عبدالحکیم ماحب بی - ایل - ۳۱ - سیمتا موهی (مظفر پور) -

ھارى —

سید محسود شیر ماحب بی اے ً- بی - ایل -

۳۲ - شاخ انجدی ترقی اردو . بیگم بازار پتنه -

مولوی محمد حسین ما حب -

۳۳ - عثمانیه ریدنگ روم دگلور ضلع ناندیو ــ نام سکریتری

ئدير شاخ '' شمار

۳۳ - بارا ب رياست کو ته -

٣٥- كوته (را جپوتانه) - `

۳۱ - انجمن هدایت اسلام - گلگا پور (حے پور) -

۳۷ - شاخ انجمن ترقی اردوجالنه ضلع اورنگ آباد دکن -

۳۸ - مسام لائبريري دركاه نوگزا پير - بيكانير -

۳۹ - جردهپور لائبریری جردهپور -

 ۱نجین تعلیم اسلام اُردے پور (میوار) ۱۹ - مسلم انستی تیوت

اجمير -

۲۷ - مدرسة معيلية عثمانية درگاه - اجمير-

۲۳ - مسلملائبریری چها وزنی نصهر آبا د -

۳۲ - انجمن معین السلام بیاور ضلع اجمیر --

سید مبشر حسین صاحب - : بابو عبذا لوهاب صاحب - :

بابونبی بخش صاحب -

مولوی مصطفی علی صاحب عباسی وکیل -

مولوی مظفرعلی شاه صاحب-

ق کقر اختر حسین صاحب -عرف سلم جی صدر انجمن -

ما حیزاده میر نثاراحید صاحب متولی درگاه و معتبد مدر سه. مولوی عبد الصدد خان صاحب

شيئ محمد جمال صاحب.

نا ۾ سکريٽري شاخ نمبر شمار ٣٥ - مسلم كلب چهاوني الدرد -مولوى محمد اعظم خاس ۱۹-۱ردو لائبريري جامع - <u>_</u>_ la . مسجد جهند وا و ٧-۴۷ - نیاباز ارکلب - کامبتی _ (سی - پی) ميرزا محمد استعيل بيك ٨٩-١ر دو لا تبريري - گول بازار - را بے پور -صاحب ـ ٣٩ - مسلم لأريري سوسا تتي -درهرم تله - كلكته -محمد استحاق ساحب +٥ - مسلم لائبريري بهالدار يوره - ناگبورشهر -اه - انجين حامي اسلام صدر ناگيور -سید حفاظت علی صاحب ۲ ه - ۱ردو کتب خانه کهنگ و ا -بی - ۱ ے -

٣٥ - اردو لائيريري اكوله ، يرار تاضى سين محمد صاحب -خواليم تقى الدين احمد ٥٢ - انتجمين اخوان الصفا -صاحب '۔

> ٥٥ - جماعت الاخيار - اتارسي (جنکشری) -

برهان پور -

نام سکریتری

ندبر شاخ شدار

منشى حبيب الرحس صاحب

٥٩ - ١ رف و لائبريري . سيوني

(سی - پی)

حاجي عبد الرحيم صاحب -

۵۷ - کتب خانهٔ فلاح عام نرسنگ یور -

٥٨ - داوديه كتب خانه

دارالا خبار كوتوالى بازار

جبل پور

وه - مسلم کلب اومتی برج

جبل پور

سيد تقى الدين صاحب

نوان الفلاح استهانوان على المنهانوان ماء وتله

مولوى خاكيم چراغ الدين صاحب

١٢٠ - انجمن اسلامية ساگر

٩٢ - انجمن اسلاميه كتني

ضلع جيل پور

۹۳ - بزم ۱ردو لشكر گواليار

۹۲ - و کتوریه جو بلی مد رسه

لائېرىرى - پور بېدر -

کا ت_هیا و ۱ ر

40 - مدرسه شوکت الاسلام - ونتهلی (کاتهیاوان)

نام سكريترى

ئەبو شاخ شمار

سیتهه قاسم هاچی نور متحمد خان صاحب

۹۹ - مسلم کتب خانه انجس بلدنگ دهورا جی کاتههاو ۱

غلام مُحمى الدين ماحب بير سترايت لا ۹۷ - انتین انستی تیوت (بی این ار) نین پور ۸۲ - ریدنگ روم 'را بے پور

بيرسربي عاجي محى الدين صاحب سيتهه احمد بن حاجي عبدالدجيب عاحب جوهري، متولى مدرسة -

99 - انجمن ضياء السلام كامپتى - ٧٠ - مدرسه تقویت السلام - وراول (كاتهياوار)

(كاتهياوا ر) -

۷۱ - محصد ن لائبریری بانتوا
 ۷۲ - دارالاقامه مدرسه فوقانیه
 عثدانیه اورنگ آباد دکن

محمد عنيظ النه ما حب -

۷۷ - مسلم ایسوسی ایشن پهاو ۱ ری شریف (پتنه)

۷۳ - ۱ ستو ق نقس یونین ستی هائی اسکول حیدرآباددکن ۷۵ - انجمن اتحاد باهمی ستی هائی اسکول حیدر آباد دکن

ا ۷۷ - واسديو آنند واچنالين

مستر رنگ ناتهه صاحب

انام سکریتری

شاخ نىبر شىار

وکیل -

تعلقه كلمنوري ضلع يربهني

٧٧ - دارالمطالعة عثمانية

عثمان آباد

۷۸ - کلب تعلقه شورا پور

ضلع گليرگه -

٧٩ - انجين حمايت الادب

عادل آباد -

٨٠ - جمعية دعوت و تبليغ اسلام نمبر +۲۲۱ ایست

استريت يونه -

١١ - ١ نجمن هلال ١ تحاد ١ سلم

خسرو يور يتنه -

٨٢ - دار المطالعة اسلامية -

يحيى پور - اله أباد -

۸۳ - سرورریتانگ کلب ریاست

كوروائي سنترل انديا -

عره - صدر لائبريري ناگيور -

٨٥ - دارالمعلومات مودي كامپتى

٨٦ - انجمن ترقى اردو منكل

تالاب يتنه -

مولوي محى الدين احمد

صاحب، -

نام سكريترى

ئىبر شاخ شىار

۸۷ - جمعية اسلامية بغدادويست-

٨٨ - انجمن اسلامية همير پور -

٨٩ - ١٥ را لمطالعة علوم و قلون

چینور ضلع پربهای -

+9 - مسلم لائبريري مومن يورة

ناگپور -

91 - مسلم لائبريري جامع مسجد

لندهور بازار كولا منصوري -

۹۲ - انجمن ترقی اردو گاری

ا حاطه رام باغ - كراچى -

٩٣ - انجمن رفاة المسلمة بها ر

شريف ضلع پتنه -

96 - دار المطالعة يتن فلع

۱ و رنگ آباد دکن - .

90 - انجمن ترقى اردو سلطان

منول گيا -

99 - مسلم لائدريري نمبر 100

ویرا پلے استریت بلکلور

9۷ - ام اے وی اسکول لائیریری

ررد ولي - باره بنکي -

عم سارياري

فدا على على بهائي صاحب

مواوی محمد صالع صاحب بی - ال - مولوی لطیف الرحمن صاحب

99 - دارا لمطالعه جانا مولوی محمد فخرالدین قاضى عبدالودود صاحب بيرسترايت لا-اة وكيت ـ

الطاف حسين خان صاحب

٩٨ - انجمي اسلاميه - رانچي استهانوان ضلع پتنه - صاحب ++ انجمن ترقى اردر-بانكى پور - پتله -١-١- انجمن اسلامية نظام آباد

ضهیه نهبر (۵) ایجنسیاں

مقام	نیمبر نام ایجنسی شمار
لكهنا	١- الناظر بك ايجنسي -
بد ایون	۲ - نظامی پریس بک ایجنسی -
لاهور	۳-شینے مبارک علی صاحب -
), s - 5,,	۴-دی پنجاب پبلشنگ هوس ریلوے
د هلی	- aun lul aula åen la - o
اعظم گدّ ه	٧ - ١٥ را لمصلفين -
لاهرر	۷ - قومی کتب خانه ریلوے رود -
حيد رآباد دكن	٨ - مكتبة ابراهيمية -
- حيد, آباد دكن	9 - سید عبد القادر تاجر کټب چار مینار
ت حیدر آباد دکی	+ ا حیدرآباد بک قیو - چادرگها
پو - على گڌ ه	١١ مسلم ايجو كيشنل كانفرنس بكي ت
ل استریت -لند ن	۱۴ - مسرس لیوزک کمپنی نمبر ۳۹ گریت و س
لپۈك - جرملى	۱۳ ـ اقوهرا سووقز -

نمیر نام ایجنسی مقام شمار

١٢ - منيجر صاحب اجمل ڏيلي پرنسس بلڏنگ ج ج ' بسبتي هاسیتل — 10 - مسرز ایم اے برادرس تاجران کتب - بهوپال ١١ - شيلي يک ديو -لكهنؤ الهأياد ١٧ - كتا بستا ن --١٨ - غلام دستگير صاحب تاجر كتب حيدرآباد دكر. 19 - انوار المطابع -لكهنؤ +٧ - بهار كو اسكول بك ديو -لكهلؤ ۲۱ - ندیر احمد صاحب مالک دکن بک ایند استیشنری حيدرأباد دكن مارت عابد بلدنگ -۲۲ - بهارگو یک ایجنسی جاندتن گنیج - اله آباد على گولا ۲۳ - مسلم يونيورستي بک د پو -۲۳ - اے اے مدشی ایڈڈ کمپلی تاجران کتب دیوان چوک جونا گرہ

یه العبهن کا سه ساهی رساله هے جس میں ادب اور زبان کے هر پہلو پر بعث کی جاتی هے اور محقققاله اور تنقیدی مضامین درج هوتے هیں۔ هندوستان بهر سیں یہی ایک خالص ادبی رساله هے . جو اس اهم خدست کو خاص حیثیت سے انجام دے رها هے - اردو مطبوعات اور رسالوں پر اس کے تبصرے استیازی شان رکھتے هیں چندہ سالاله مع محصول تاک سات روپے سکة انگریزی

[آتهه رويي سكة عثمانيه]

سا تنس

انجہن ترتی آردو کا سه ماهی رساله
جس کا مقصد یه هےکه سائنس کے مسائل اور خیالات کو اردو
دانوں میں مقبول کیا جائے-دنیا میں سائنس کے متعلق جو نئی
دنئی بحثیں یا ایجادیں اور اختراعیں هو رهی هیں یا جو جدید
انکشافات وتنا فوتنا هوتے هیں 'ان کو کسی قدر تفصیل سے
بیان کیا جائے - ان تہام مسائل کو حتی الاسکان صات اور
سلیس زبان میں بیان کرنے کی کوشش کی جاتی ہے - اس سے
اردو زبان کی ترتی اور اهل وطن کے خیالات میں روشنی
اور وسعت پیدا کر نا مقصود ہے —

سالانہ چندہ سات روپے سکہ انگریزی (آتھہ روپے سکہ عثمانیہ) امیدہ هے که اردو زبان کے بہی خواہ اور علم کے شائق اس کی سرپرستی فرمائیں گے -

Annual Report

OF THE

Anjuman-i-Taraqqi-e-Urdu

FOR

1933

EDITED AND ISSUED

BY

Moulvi Abdul Haq, B. A. (Alig.)

HONORARY SECRETARY

Anjuman - i - Tarraqqi - e - Urdu, Aurangabad.

--- i) [ii](:---

Printed at the "Anjoman Urdu Press"

Aurangabad, (Deccan)

1034

CIRE 19.4.

This book was taken from the Library on the date last stamped. A fine of Janna will be charged for each day the book is kept over time.